

Nr 204.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrade grunder för utgörande av vissa utlagor m. m.; given Stockholms slott den 22 februari 1927.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

dels förordning om ändrade grunder för utgörande av vissa utlagor;

dels förordning om ändrad lydelse av 3 § första stycket i förordningen den 23 oktober 1908 (nr 128, sid. 1) angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter;

dels ock förordning angående det belopp, varmed kommunal inkomstskatt för gemensamt kommunalt ändamål skall utgöras.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Lyberg.

Förslag

till

Förordning

om ändrade grunder för utgörande av vissa utlagor.

Häri genom förordnas som följer:

Där i allmän förordning eller av Kungl. Maj:t, myndighet eller menighet meddelat beslut är stadgat, att utskyld eller annan avgift skall utgå i visst förhållande till bevillningstaxeringsvärde, bevillningstaxerad inkomst, bevillning eller fyrktal, skall så anses, som om taxering av fastighet, för vilken fastighetsskatt skall utgöras, och taxering till kommunal inkomstskatt avser taxering till bevillning, samt att bevillning utgöres med 1 öre för varje åsatt skatteöre;

dock skall, där fråga är om utgörande i förhållande till taxering till bevillning av avgifter i enlighet med resolutioner, grundade å förordningen den 11 juli 1862 angående allmänt ordnande av prästerskapets inkomster, till bevillning uppskattad inkomst ersättas med till kommunal inkomstskatt uppskattad inkomst av rörelse, av tjänst, av tillfällig förvärvsverksamhet och av kapital samt till bevillning beskattningsbar inkomst ersättas med det belopp, varmed den skattskyldiges till kommunal inkomstskatt beskattningsbara inkomst må överstiga hans till dylik skatt uppskattade inkomst av jordbruksfastighet och av annan fastighet.

Där i allmän författning föreskrives, att utlagor skola utgå efter de för kommunalutskylder i allmänhet stadgade grunder, skall, för det fall att särskild utdebitering av sådana utlagor äger rum, med kommunalutskylder förstås sådana utskylder till kommun, som utgöras i förhållande till de enligt kommunalskattelagen påförda skattekrönor och skatteören.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1928 men äger ej tillämpning i fråga om utskyld eller annan avgift, som skall utgå på grund av dessförinnan verkställd taxering. Genom förordningen upphäves förordningen den 28 oktober 1910 (nr 118) angående särskild grund för beräkning av rösträtt och utgörande av utskyld eller annan avgift i förhållande till allmänna bevillningen.

Förslag
till
Förordning

om ändrad lydelse av 3 § första stycket i förordningen den 23 oktober 1908 (nr 128, sid. 1) angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

Häri genom förordnas, att 3 § första stycket i förordningen den 23 oktober 1908 angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter i dess lydelse enligt förordningen den 23 december 1920 (nr 859) skall i nedan angiven del erhålla följande ändrade lydelse.

B. Bevillningsavgift av vissa handlande och handelsexpeditör.

3 §.

Utlänning eller sådan i utlandet bosatt svensk undersåte, som icke för det år, varför uppbörd av kommunal inkomstskatt senast ägt rum, erlagt dylik skatt, skall, då han reser omkring i landet och — — — dylik handel stadga.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1928.

Förslag

till

Förordning

angående det belopp, varmed kommunal inkomstskatt för gemensamt kommunalt ändamål skall utgöras.

Härigenom förordnas, att kommunal inkomstskatt, som jämlikt bestämmelserna i 59 § 3 mom. och 69 § kommunalskattelagen skall utgå för gemensamt kommunalt ändamål, skall utgöras med fem öre för varje skatteöre, som påförts för den till sådan skatt beskattningsbara inkomsten.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1928.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 22 februari 1927.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETERSSON, HELLSTRÖM, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Lyberg, anför efter gemensam beredning med cheferna för justitie-, social- och ecklesiastikdepartementen:

Det förslag till kommunalskattelag, som Kungl. Maj:t beslutat förelägga riksdagen, innebär, bland annat, avskaffande av den nuvarande bevillningstaxeringen. I övergångsbestämmelserna till förslaget till förordning om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt har i anledning därav föreslagits, att bevillningsförordningen skall upphävas.

Förordning om ändrade grunder för utgörande av vissa utlagor.

Utlagor eller andra avgifter äro emellertid ofta nog bestämda i förhållande till bevillningstaxeringen eller dylikt. Så är exempelvis enligt äldre löneregleringsresolutioner prästerskapets avlöning eller viss del därav bestämd på sådant sätt, att de skattskyldiga hava att erlægga prästlöneavgifter i visst förhållande till påförd bevillning, till bevillning uppskattad eller beskattningsbar inkomst eller till fyrktal, grundat på bevillningstaxeringen. Av de resolutioner, varom här är fråga, torde visserligen efter utgången av år 1927 återstå endast inemot ett tjugotal. För åtskilliga av dessa har emellertid bevillningstaxeringen alltjämt betydelse. Även andra avgifter torde vara pålagda i förhållande till sådan taxering.

Enligt § 5 i förordningen den 2 november 1883 angående allmänt ordnande av klockarnes löneinkomster (nr 61, sid. 1) skall den till klockare i penningar utgående lön av församlingen sammanskjutas efter de grunder, som för kommunalutskylders utgörande i allmänhet äro stadgade.

I lag den 16 oktober 1908 angående sättet för organistlöns utgående (nr 110, sid. 5) har föreskrivits, att till organist utgående lön skall av församlingen sammanskjutas efter samma grunder.

Enligt lag den 5 juni 1909 angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll av tingshus och häradsfängelse (nr 55, sid. 1) skola i dylik kostnad alla de, vilka inom tingslaget erlægga kommunalutskylder, deltaga efter de grunder, som för sådana utskylders utgörande i allmänhet äro stadgade.

I lag samma dag angående byggande och underhåll av kyrka med vad därtill hörer så ock av särskild sockenstuva (nr 55, sid. 2) föreskrives, att kyrka med klockstapel, kyrkomur och annat, som till kyrka hörer, så ock sockenstuva, skola, där icke annorlunda är särskilt förordnat, uppehållas och byggas på deras kostnad, vilka inom församlingen erlægga kommunalutskylder, efter de grunder, som för sådana utskylders utgörande i allmänhet äro stadgade; dock att de, vilka äga åtnjuta de genom prästerskapets privilegier förunnade förmåner, ej äro skyldiga att i den kostnad deltaga i vidsträcktare mån, än som med samma privilegier må vara för-
enligt.

I lag samma dag angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll av prästgård (nr 55, sid. 3) heter det slutligen:

Där enligt 26 kap. 2 § byggningsbalken eller särskilda författningar det åligger socknemän att på sin kostnad bygga eller bättra husen å prästgård, skola i sådan kostnad alla de, vilka inom församlingen erlægga kommunalutskylder, deltaga efter de grunder, som för sådana utskylders utgörande i allmänhet äro stadgade; dock vare de, vilka äga åtnjuta de genom prästerskapets privilegier förunnade förmåner, skyldiga att i den kostnad deltaga endast i den mån de ej äro därifrån enligt samma privilegier befriade.

Vad de nu berörda utskylderna beträffar, vill jag här erinra, hurusom grunderna för gäldande av avlöning åt klockare och organist förr varit mera obestämda, medan däremot i byggningsbalkens 26 kap. voro meddelade föreskrifter angående deltagande i kostnad för byggnad av kyrka och sockenstuva, prästgård och tingshus m. m. Denna skyldighet har tidigare företrädesvis åvilat jorden men så småningom fördelats även på övriga beskattningsföremål. Denna fördelning fullbordades genom särskilda lagar den 26 april 1905. 1909 års nu gällande lagar i ämnet innebära i detta avseende endast en redaktionell ändring.

Genom förordning den 19 november 1920 (nr 763) angående beräkning av utlagor, som skola utgå i förhållande till 1921—1924 års taxering till bevillning för inkomst eller efter de för utgörande av kommunalutskylder stadgade grunder — vilken författning fortfarande jämlikt förordning den 14 maj 1926 (nr 129) om särskilda grunder för utgörande av kommunalutskylder för år 1927 m. m. äger giltighet — regleras för närvarande de förhållanden, för vilka jag nu redogjort.

I nämnda förordning av år 1920 stadgas:

dels att, där fråga är om utgörande i förhållande till taxeringarna till bevillning av avgifter i enlighet med resolutioner grundade å förordningen den 11 juli 1862 angående allmänt ordnande av prästerskapets inkomster eller förordningen den 1 november 1872 angående ordnande av prästerskapets i de territoriella församlingarna i Stockholm avlöning, till bevillning uppskattad inkomst skall ersättas med till bevillning uppskattad inkomst av kapital och arbete samt till bevillning beskattningsbar inkomst

ersättas med det belopp, varmed den skattskyldiges till bevilning beskattningsbara inkomst av fast egendom, kapital och arbete må överstiga hans bevilningspliktiga inkomst av fast egendom;

dels att eljest, där ej annorlunda särskilt föreskrivits, vad i avseende å utlagors utgörande i allmän författning eller annorledes stadgas om bevilningstaxerad eller till bevilning beskattningsbar inkomst av kapital och arbete, beträffande utlagor, som skola utgå i förhållande till taxeringarna till bevilning under vart och ett av åren 1921 till och med 1924, i stället skall gälla bevilningstaxerad eller till bevilning beskattningsbar inkomst av fast egendom, kapital och arbete;

dels ock att, där i allmän författning föreskrivits, att utlagor skola utgå efter de för utgörande av kommunalutskylder i allmänhet stadgade grunder, för det fall att särskild utdebitering av sådana utlagor äger rum, med kommunalutskylder förstås sådana utskylder till kommun, som utgöras i förhållande till beräknad inkomst av fast egendom och bevilningstaxerad inkomst.

Vidare erinras här om förordningen den 21 oktober 1910 (nr 118) angående särskild grund för beräkning av rösträtt och utgörande av utskyld eller annan avgift i förhållande till allmänna bevilningen, vari stadgas, att, där enligt allmän förordning eller av Kungl. Maj:t, myndighet eller menighet meddelat beslut rösträtt skall beräknas eller utskyld eller annan avgift erläggas i förhållande till bevilning, utan hinder av eljest gällande föreskrifter i sådant fall rösträtt skall beräknas samt utskyld eller avgift erläggas, såsom om bevilningen vore bestämd att utgå med sex öre för varje fulla etthundra kronor av taxeringsvärdet å jordbruksfastighet, fem öre för varje fulla etthundra kronor av taxeringsvärdet å annan fastighet och frälseränta samt en för hundra av taxerad beskattningsbar inkomst.

Det enklaste sättet att i det nya skattesystemet åstadkomma en motsvarighet till nuvarande hänvisningar till bevilningstaxeringen med mera torde vara att i en gemensam författning, som motsvarar förut till berörda båda förordningar den 19 november 1920 samt den 28 oktober 1910 föreskriva, att i sagda avseenden skall så anses, som om taxeringen enligt kommunalskattelagen avsåge taxering till bevilning, och att bevilning utgjordes med 1 öre för varje enligt nämnda lag åsatt skatteöre, samt meddela vissa undantagsstadganden i anslutning till de nu gällande. Kommunalskattelagen är ju avsedd att fylla samma syftemål som den nuvarande bevilningsförordningen och överensstämmer för övrigt även till sitt reella innehåll nära med denna. Tvekan angående lämpligheten att låta taxeringen till allmän kommunalskatt ersätta taxeringen till bevilning synes kunna yppa sig närmast i avseende å den del av fastighetsskatten på växande skog, som utbrutits och ersatts med en skogsaccis. Härigenom uppstår ju minskning i det hittillsvarande normala beskattningsunderlaget, som dock delvis kompenseras genom minskat procentavdrag. Emellertid torde, om hänsyn togs till förhållandena en något

*Departements-
chefen.*

längre tid tillbaka, någon verklig minskning av skatteunderlaget knappast inträffa, då utan tvivel taxeringsvärdena å den växande skogen under denna tid i allmänhet höjts vida mer än som svarar mot sänkningen av repartitionsgrunden. En betydande del av denna höjning av taxeringsvärdena å växande skog hänför sig till 1922 års allmänna fastighetstaxering, d. v. s. till tiden efter år 1920. Anledningen till att skogsaccis ej synes böra medräknas i fall, varom här är fråga, är uppenbarligen, att en uträkning och debitering av dylik för nu berörda ändamål skulle möta svårigheter.

Ett liknande spörsmål uppställer sig även beträffande de utlagor, som skola utgå i förhållande till de för kommunalutskylder stadgade grunder. Dessa äro i allmänhet, i den mån de särskilt debiteras, av ringa storlek, och jag tvekar beträffande dem ej att förorda, att skogsaccis för här avsedda ändamål ej skall tagas i beräkning.

Berörda förordning den 19 november 1920 skall utan uttryckligt stadgande ej tillämpas å utskylder för senare år än år 1927. Denna förordning behöver alltså ej upphävas. Förordningen den 28 oktober 1910 bör däremot uttryckligen upphävas. Det må anmärkas, att de i densamma innehållna stadganden om grunden för rösträtt upphört att gälla genom den kommunala rösträttsreformen.

Det må ock erinras, att vissa fall, då bevillningstaxeringen äger betydelse för fastställande av beräkningsgrund för värde av fast egendom, torde böra regleras genom en särskild lag, varom förslag torde komma att framläggas av chefen för justitiedepartementet.

Förordning om ändrad lydelse av 3 § i förordningen den 23 oktober 1908 angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

Även i förordningen den 23 oktober 1908 (nr 128, sid. 1) angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter erfordras i anledning av den allmänna bevillningens bortfallande viss ändring. Angående motiveringen för denna ändring tillåter jag mig i huvudsak hänvisa till kommunalskattekommitténs betänkande (sid. 489). Här bör dock tilläggas, att en närmare överensstämmelse med nu gällande regler vinnes, om anknytning sker till taxeringen till kommunal inkomstskatt, än om hänsyn toges till taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt.

Förordning angående det belopp, varmed kommunal inkomstskatt för gemensamt kommunalt ändamål skall utgöras.

I förslaget till kommunalskattelag har ifrågasatts, att i vissa fall, där ej någon bestämd kommun kan sägas hava ett mera utpräglat berättigat intresse att uppbära kommunalskatt, de skattskyldiga i stället skola hava att utgöra skatt för gemensamt kommunalt ändamål. Sålunda stadgas, att under tid, då skattskyldig ej varit här i riket bosatt, denne skall erlägga sådan skatt för viss inkomst av tjänst och inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet (59 § 3 mom. förslaget till kommunalskattelag). Vidare skall i 69 § samma lagförslag omförmälda personer (svenska medborgare, som tillhöra svensk beskickning hos utländsk makt eller lönat svenskt konsulat eller beskickningens eller konsulatets betjäning och som på grund av sin tjänst äro bosatta utomlands, ävensom vissa medlemmar av sådana personers familjer)

för angivna inkomster utgöra skatt för gemensamt kommunalt ändamål. Lika rimligt som jag finner det vara, att de personer, varom här är fråga, ej helt befrias från kommunalskatt, lika rimligt finner jag, att kommunalskatt för dem beräknas efter en relativt låg skatteprocent, och jag föreslår i dylikt avseende en utdebiteringssats av fem öre per skatteöre. Stadgande i dylikt avseende torde böra införas i en särskild förordning.

Föredraganden uppläser härefter inom finansdepartementet utarbetade förslag till *dels* förordning om ändrade grunder för utgörande av vissa utlagor, *dels* förordning om ändrad lydelse av 3 § första stycket i förordningen den 23 oktober 1908 (nr 128, sid. 1) angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, *dels ock* förordning angående det belopp, varmed kommunal inkomstskatt för gemensamt kommunalt ändamål skall utgöras, samt hemställer, att dessa förslag måtte i proposition föreläggas riksdagen.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla, och skall till riksdagen avlåtas proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
E. Regnér.